

EL LLENGUATGE

L'esperit de vi

26/IX/1926

En una de les seves cèlebres «Converses filològiques» Pompeu Fabra va haver de defensar la forma alcohol, enfront dels arcaïstes que propugnaven l'ús de la forma medievalitzant alcoholl. Fabra, europeïsta, va fer optar decididament pel mot anàleg als que ja eren corrents a les altres llengües veïnes i que, a més, permetia l'obtenció dels derivats normals: alcohòlic, alcoholitzat, alcohòmetre, etc. Avui, aquell intent de ressuscitar el vell alcoholl ha quedat esborrat definitivament.

El que avui també s'esdevé, però, és que amb l'ús del mot alcohol, que de fet té un sentit genèric, ja que hi ha diverses espècies o menes d'alcohol, n'hi ha que pretenen eliminar el de l'expressió tradicional esperit de vi, la qual, exactament, designa l'alcohol etílic. I l'argument que esgrimeixen i que deuen creure decisiu és que actualment l'alcohol etílic s'obté, generalment, de substàncies altres que el vi o la brisa. Però aquest argument no és pas decisiu, ni de bon tros. I és important que se n'adoni tothom qui vulgui entendre l'autèntica natura del llenguatge. Esperit de vi és un nom compost —com ho són blat de moro o tauleta de nit— que designa una substància determinada, concretament l'alcohol etílic, i que a més té un cert valor descriptiu, referent a la seva primitiva procedència. Que avui aquesta procedència hagi canviat, totalment o en part, no priva que el nom continuï tenint la mateixa validesa, ja que aquest fet és normal en el llenguatge: continuem, per exemple, dient orientar-nos, encara que ho fem a partir del nord, i no de l'orient, com quan es va crear la paraula. Si algú, doncs, s'estima més recórrer a alcohol etílic —usualment preferit en llenguatge tècnic— ho pot fer, però que desisteixi de combatre el nom esperit de vi, d'una bondat irreprotxable, encara que el treguin del sucre o del petroli.

ALBERT JANE